

БУЛПРОФОР

БРАНШОВО СДРУЖЕНИЕ НА ПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕСОВЪДИ И ГОРСКИ ПРЕДПРИЕМАЧИ В БЪЛГАРИЯ

1303 – София, ул.“Пиротска” № 64; тел: 931-17-74, www.bulprofor.org E-mail: office.bulprofor@gmail.com

Изх.№ 26.06/2023

До:

РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ – Председател на 49 НАРОДНО СЪБРАНИЕ на Р.България -
Rosen.Zhelyazkov@parliament.bg

ДЕСИСЛАВА АТАНАСОВА - ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА НА „ГЕРБ-СДС“ -
49_GERB@parliament.bg

КИРИЛ ПЕТКОВ ПЕТКОВ - ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА "ПП – ДБ" -
49_ppdb@parliament.bg

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ - ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА „ВЪЗРАЖДАНЕ“ -
49_Vazrazhdane@parliament.bg

МУСТАФА КАРАДАЙЪ - ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА "ДПС" -
49_DPS@parliament.bg

КОРНЕЛИЯ НИНОВА - ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА "БСП ЗА БЪЛГАРИЯ" -
49_BSP@parliament.bg

ТОШКО ХАДЖИТОДОРОВ - ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА "ИМА ТАКЪВ НАРОД"
49_ITN@parliament.bg

КОМИСИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ към 49 НС -
49_kosv@parliament.bg

КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ към 49 НС -
49_kzhg@parliament.bg

КИРИЛ ВЪТЕВ – Министър на МЗХ - edelovodstvo@mzh.government.bg

СТОЯН ТОШЕВ – Изпълнителен директор на ИАГ - iag@iag.bg

Изпратена по електронна поща

ПРОТЕСТНА НОТА

ОТНОСНО: *Внесен от група депутати ЗИД на Закона за водите: 49-354-01-65
от 15/06/2023*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОД НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР НА МЗХ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИАГ

Браншово сдружение БУЛПРОФОР е основано в началото на 2000 година и от тогава не е преставала с дейността си на национално и международно ниво да защитава каузи свързани с устойчивото управление и ползване в горите в България и Европа. Участвали сме в множество проекти и сме автори /инициатори на внесено в МС предложение за реформи в горския сектор по националния План за възстановяване и устойчивост (за съжаление – без отзвук)

Като ОТЧИТАМЕ, че **Горите на Република България:**

- 4,2 млн. хектара ~ 34% от територията на страната
- Имат повече от 600 млн. м³ общ запас на дървесина, които:
- Реализират 15,5 млн. м³ среден годишен прираст (производство на дървесина)
- Около 6-8 мил. м³ добив на дървесина от които за промишлено потребление в строителството или за крайно потребление - мебели, дограма, хартия и картони и др., и на дървата за огрев за над 1,2 мил. домакинства
- над 100 хил. работещи в горското, ловното стопанство, дърводобива, дървообработването, мебелната и целулозно-хартиената промишленост
- Включват 76% държавни, ~13 % общински и ~11% частни горски територии
- **Осигуряват 85% от водите - поддържат източници за над 4 млрд. м³ питейна вода годишно**
- Местообитание на 3750 висши растителни вида, 383 вида птици и 94 вида бозайници

Като ПОДЧЕРТАВАМЕ важността на **устойчивото горско управление** в частност за опазване на горски екосистеми, опазване на биоразнообразието, осигуряване на елиминиране и складиране на въглерод, производство на възобновяеми материали, предоставяне на поминък, развитие на биоикономика, прекратяване на обезлесяването, включване на пречистване на водата и предотвратяване на почвената ерозия;

Като ПОДЧЕРТАВАМЕ едновременно с това, че в България **вече защитените територии по ЗЗТ са около 5%** от всички гори, **а защитените зони от НЕМ „Натура 2000“ – повече от 56%** от тях (34% от територията на Р.България), по които показателите сме на 2 място в Европа, като същевременно за всички ограничителни режими в тях, собствениците, вкл. Държавата, не получават никакви компенсации; че също така **устойчивият размер на дърводобива от всички горски територии е само около 50% от годишния обем/масов/ прираст на горите;**

Като ОТБЕЛЯЗВАМЕ новата Горска Стратегия на ЕС за 2030 г., която има **растяща амбиция за приноса на горите към Целите на Европейската Зелена Сделка и биоикономиката**, за множеството услуги, които би трябвало те да продължават да предоставят;

Като СПОДЕЛЯМЕ виждането на ЕС, че **горският сектор представлява крайъгълен камък в прехода на ЕС към климатични неутрална, справедлива, ресурсно ефективна и конкурентна икономика;**

И на основание на опита на нашите членове и многобройните протестни писма изпратени до нас във връзка с цитирания **Проектозакон, изразяваме категоричното си НЕСЪГЛАСИЕ с него** и споделяме следните по-важни **аргументи:**

Законопроектът за изменение и допълнение на ЗВ, засяга изцяло неспецифична за същността на нормативният акт, материя - научното и практическо стопанисване на най-ценния държавен и обществен ресурс - горите.

Като цяло **промените се основават на две грешни тези** и това дава цялостна грешна посока на исканите промени:

Първо - че лесовъдските системи (отгледни и възобновителни сечи) във водоохранните гори влияят със сигурност негативно върху водните режими и водозапасаването.

Втората - че горите и само горите крият причините за някои бедствия като наводнения и суши .

Над **140 годишната история** на практическото и научно лесовъдство в страната недвусмислено показва, че сме успели да се преборим във висока степен с водната ерозия, водните стихии и сме създали стабилни гори и екосистеми, пазещи неособено богатите водни ресурси на страната. Това сме постигнали, прилагайки научните норми за стопанисване на водозащитните функции на горите, балансирайки ги напълно естествено и с биологичните особености на различните видове гори. Винаги и до ден днешен сме прилагали режими, гарантиращи водозапасаването, борбата с пороите и цялостното запазване и поддържане на непрекъснатата горска покривка в планинските и предпланински райони, които са главни водни резервоари. Тези режими напълно естествено с времето са актуализирани, развивани и приспособявани към практическите условия.

Административно забранителният подход, който се налага в ЗИД на ЗВ изобщо не е обоснован от научна и практическа гледна точка. Някои предлагани **ограничения** спрямо научно и нормативно определените режими (напр. 5% ограничение на отгледни сечи в зона 2, минимална 10 годишна пауза между лесовъдските намеси в зона 3, забрана на обосновани от научна гледна точка възобновителни сечи и др.п.) показват огромно отдалечаване от науката и от естествените нужди на горските екосистеми, гарантиращи недвусмислено крайно отрицателни резултати, които ще донесат невъзможни за корекция фатални грешки в практиката.

Придружаващите документи за обосновка на необходимостта и оправдаващи видимо неразумните административни подходи, заложили в ЗИД на ЗВ са емоционални, ненаучни, непрофесионални, непълни, едностранни, необезопасителни (на принципа на „моркова и тоягата“). Т.напр. дават се данни само за обявените със заповеди на МОСВ, съгласно Наредба-3, СОЗ, но за **всички останали вододайни зони (ВЗ)**, които в горскостопанските планове са оставени на основание нормативни актове още от 70-те години на 20 в., се споменава под сурдинка, **а техният брой е хиляден, а площта им е поне 3-кратно по-голяма!** Затова, **повечето изчисления в обосновката са неверни и въвеждат в заблуда общественото мнение** за очакваните, според авторите, резултати от въвеждането на тези нови ограничителни мерки. Впрочем, има ли някой от авторите на това законотворение, капчица познание по лесовъдство, а ако извън техния кръг има бивши депутати лесовъди, те колко години стаж имат като такива непосредствено в практиката, маркирали ли са сеч, изпълнявали ли са горскостопански планове?

Видно от ползваните актуални данни от Анализа към „Национална стратегия за развитие на горския сектор в Р.България до 2030 г“ и друга информация на ИАГ, в утвърдените вече **СОЗ**, в очакваните за обявяване със заповеди други съществуващи ВЗ в близко бъдеще, **се очаква, общата им площ да обхване не по малко от 25% от всички горски територии (ГТ) на страната.** Със Законопроекта върху тази огромна площ се налагат по най-груб начин нови, допълнителни ограничения и забрани (!) - некомпетентно, необосновано, противоестествено(!) За съжаление тези мерки засягат растежа на едни от най-запазените и отговорно стопанисвани гори в България – тези във вододайните зони (ВЗ), защото в тях и лесовъдите на терен, и науката лесовъдство работят с огромно внимание и респект. Как впрочем с досегашното им дългогодишно стопанисване те са запазени и изпълняват по един безупречен начин своите водоохранни и почвозащитни функции!? Като **контрапункт** ще дадем пример с т.нар. „**мъртва дървесина**“, която природозащитници толкова много ценят и успяха да прокарат ограничения в горската нормативна уредба, относно нейното опзване и оставяне в пълен размер в гората. За съжаление нашите професионални анализи и независими наблюдения в района на Карлово, доказаха, че мъртвата дървесина (паднала и стояща) се е оказала една от основните причини, да се запушват водните корита, да се образуват „тапи“ и съответни разрушителни приливни вълни. Да, но „след дъжд качулка“ и техните забрани още кичат нормативната уредба за горите, **до следващото наводнение (!) Тогава, гласът на горските пак не беше чут!**

Резултатът от въвеждане на ограниченията и забраните на ЗИД на ЗВ **в икономическо отношение за базираната на горите индустрия (целулозно- хартиена, производство на фурнири и плочи от ДВЧ, ОСБ и ПДЧ, строителство, текстил и т.н.) ще е убийствен**. Нищожните цифри, които авторите на предложението изтъкват в обосновката, са неверни и са предназначени за още по груба манипулация на общественото мнение и народното представителство. Сmeем да твърдим, че подобна манипулация, криеща действителното отражение върху един цял дял от икономиката на страната и стотици хиляди заинтересовани граждани е направо престъпна. **Узаконяването на подобни режими и забрани, ще нанесе непоправим удар върху поминъка на огромни територии в най-уязвимите планински и полупланински, селски райони**, ще прогони местното население далеко от родните места, ще създаде лични психологически драми на голяма част от нашето общество. Ще спрат мощности, създавани десетилетия и многомилionни нови инвестиции носещи прехрана на стотици хиляди български граждани. **Традиционната вековна горскостопанска и преработваща промишленост ще понесе удар и реално ще бъде унищожена.** Не можем да повярваме, че това нещо ще бъде направено от български депутати.

Ползвайки непълната публична информация за горските ресурси на страната установяваме, **че реална забрана и консервация с настоящия проектозакон ще получат около 20% от дървесните ресурси у нас.** По експертна оценка ще се наложи **запор върху минимум 16% от годишното ползване на дървесина.** Точно тази дървесина е една голяма част нужна за развитие на преработващата индустрия, отчитаща **висока добавена стойност, вкл. прилагане на кръговата икономика,** базирана на **възобновяемия дървесен ресурс с висок въглероден принос за неутрална въглеродна биоикономика.**

Предложението на авторите, това ползване да бъде компенсирано от другите горски територии сочи за невежество относно нормативните изисквания при стопанисването на горските екосистеми в страната.

Вероятно умишлено авторите пропускат да посочат, че **не по малко от 25% от засегнатите горски територии са НЕдържавна собственост**. В стар авторитарен стил, както бяха наложени огромните ненаучно доказани граници на защитените Натура зони, сега също не се говори за **огромните лични загуби, които ще носи немалка част от българското население, което ще бъде ограничено да ползва собствеността си съгласно Конституцията на страната**. Авторите на ЗИД на ЗВ не говорят за необходимите от морална и екзистенциална гледна точка **държавни компенсации, които ще бъдат в размери на десетки милиони лева годишно**.

От екологична и санитарна гледна точка, с прилагането на новите ограничения и забрани се очакват **непредвидими отрицателни въздействия** в посока на насилствено спиране на **естествените възобновителни процеси, застаряване, респ. влошаване на санитарното и здравословно състояние на насажденията, настаняване на инвазивни растителни видове, повреди от природни бедствия и аварии**. Налице са фактическа забрана на превантивната и последваща защита на насажденията от подобни увреждания, **защото на лесовъдите и на собствениците им се отнема възможността да реагират в защита на гората, водата и населението**.

Лесовъдската колегия в България отдавна наблюдава и е наясно, че климатичните промени, които вече са факт, наистина ни предизвикват да предприемем обмислени, експертни и научнообосновани мерки. Тези мерки трябва да бъдат възложени от държавното ръководство, на експертите в сектора и научните звена и по спешност да се превърнат в стратегия за работа за идущите години. Но, подчертаваме, че това е наложително и трябва да се направи от широкия и експертния състав на сектора (Ведомство по горите, ЛТУ, ИГ-БАН, Браншови съюзи, НПО, организации на собствениците на гори), като всички мерки трябва да намерят място в специалната законова уредба за горите, където и е мястото.

В заключение,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОД НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР НА МЗХ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИАГ

Експертно и убедено отхвърляме, предлаганите със ЗИД на ЗВ промени в стопанисването на горите в СОЗ на страната, като необмислени, противодържавни, необосновани научно. Приемането на тези текстове ще е срамен анти-природен и анти-човешки акт на българските депутати.

С цялата отговорност, с която сте овластени, НИЕ ВАШИТЕ ИЗБРАННИЦИ,

НАСТОЯВАМЕ ДА ОТТЕГЛИТЕ И НЕДОПУСКАТЕ ТОЗИ И ДРУГИ ПОДОБНИ ЗАКОНОПРОЕКТИ, КОИТО ПЕТНЯТ ИМЕТО НА НАРОДНОТО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО.

С уважение и

Инж.Антоний Стефанов
Председател на БУЛПРОФОР